

Mr. C. van Gi

27 mei 2015

Aan
de heer H.G.J. Kamp
Minister van Economische Zaken
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

en
mw. drs. M.H. Schultz-van Haegen
Minister van Infrastructuur en Milieu
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

KLACHT

Excellenties,

Op 22 mei jl. heb ik op het gemeentehuis te Exloo het voorbereidingsbesluit windpark De Drentse Monden - Oostermoer met bijbehorende kaart ingezien. Bij het inzien stelde ik vast dat genoemd voorbereidingsbesluit wel door u beiden was ondertekend, maar dat dit besluit **niet was gedateerd** (bijlage 1).

Vervolgens ben ik thuis nagegaan of genoemd besluit dat op de websites www.rvo.nl en www.ruimtelijkeplannen.nl kon worden geraadpleegd wel was gedateerd. Ik stelde vast dat ook op deze sites een niet gedateerd besluit werd gepubliceerd.

U hebt naar mijn mening in strijd met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur gehandeld door een niet gedateerd voorbereidingsbesluit te ondertekenen en dit besluit vervolgens te doen c.q laten verspreiden.

Daar het niet mogelijk is tegen dit besluit bezwaar te maken of beroep in te stellen dien ik deze klacht in. Ook omdat naar mijn mening in genoemd besluit een verwijzing naar artikel 9b van de Electriciteitswet 1998 ontbreekt en ik de op blad 1 van de toelichting onder Procedure genoemde paragraaf 1.3 niet heb aangetroffen.

Op de website www.rvo.nl zijn tegelijk met bovengenoemd besluit de definitieve Notitie Reikwijdte en Detail Windpark De Drentse Monden en Oostermoer (hierna genoemd: Notitie Windpark DMOM) en een indicatieve kaart aanduiding windmolens gepubliceerd. De gang van zaken zoals deze uit laatstgenoemde documenten naar voren komt getuigt mijns inziens van onjuiste en/of onvoldoende correcte voorlichting.

Na de startnotitie reikwijdte en detail De Drentse Monden zijn zienswijzen ingediend met een totale omvang van 225 MB; na de startnotitie windpark Oostermoer in samenhang met windpark De Drentse Monden zijn zienswijzen ingediend met een totale omvang van 109 MB. Bij elkaar opgeteld hadden de zienswijzen van privé personen en bedrijven een grootte van 334 MB. De betrokken overheden/bestuursorganen hebben zienswijzen met een omvang van 15 (3 + 12) MB ingediend.

In de definitieve notitie Windpark DMOM wordt op de zienswijzen gereageerd hetgeen tot het volgende resultaat heeft geleid.

De zienswijzen van privé personen en bedrijven met een totale omvang van 334 MB worden in een samenvatting van de zienswijzen met de reactie hierop in 15 (117 t/m 131) pagina's behandeld. De zienswijzen van bestuursorganen (betrokken overheden) met een totale omvang van 15 MB worden in 11 ((132 t/m 142) pagina's behandeld.

Er is, zoals ook is vermeld, sprake van overlapping en deze zal bij de zienswijzen van privé personen en bedrijven groter zijn dan bij die van de betrokken overheden. het aantal unieke zienswijzen van privé personen is ook vermeld. Hiermede rekening houdende kom ik tot het standpunt dat uit de verhoudingen t.w. 334 MB staat tot 15 pagina's samenvatting en reacties van zienswijzen van privé personen en 15 MB staat tot 11 pagina's samenvatting en reacties van bestuursorganen blijkt dat er te weinig aandacht aan de zienswijzen van privé personen en bedrijven is besteed.

De hiervoor vermelde gegevens staan op de website www.rvo.nl onder Windpark De Drentse Monden en Oostermoer - fase 1, pagina 2.

U hebt verzuimd de indieners van een zienswijze de Notitie Windpark DMOM te sturen. U en ook andere overheidsorganen gaan er te gemakkelijk vanuit dat elke burger over een computer beschikt. Door uw handelwijze voelen de bewoners die veel aandacht en tijd aan het opstellen van een zienswijze hebben besteed zich niet serieus genomen.

De Notitie Windpark DMOM is vastgesteld op 1 mei 2015, d.w.z. ruim drie jaren na het sluiten van de termijn voor het indienen van een zienswijze betreffende bovengenoemd windpark. In een door u uitgegeven voorlichtingsblad (zie bijlage 2) staat: "In de definitieve notitie ligt vastgelegd wat en in welke mate wordt onderzocht in de Milieueffectrapportage." Er wordt echter al jaren vóór de datum van het vaststellen van genoemde Notitie Windpark DMOM aan het opstellen van de milieueffectrapportage gewerkt. Dit blijkt uit o.m. uit het bestuurlijk overleg, vele publicaties en de website van Pondera Consultants. Een toelichting op de gang van zaken, in het bijzonder gelet op de tijd die u voor opstellen van genoemde notitie nodig hebt gehad, ontbreekt.

Het overzicht en samenvatting van zienswijzen, inclusief reactie, van de Notitie Windpark DMOM schiet naar mijn mening in elk geval op twee punten te kort, t.w.

- er wordt niet adequaat ingegaan op de aanwezigheid van de laagvliegroute en de mogelijke gevolgen voor de veiligheid van de bewoners van 2e Exloërmond als aldaar een windpark wordt gebouwd. In mijn woonplaats en daarbuiten is het algemeen bekend dat de militaire vliegtuigen ook buiten de grenzen van de laagvliegroute worden waargenomen. Het Handboek risicozonering windturbines voorziet niet in de berekening van risicofactoren op grond van de aanwezigheid van een laagvliegroute, waarbinnen militaire vliegtuigen tot op een hoogte van 75 meter mogen vliegen. Genoemd Handboek was overigens, gelet op de technische ontwikkelingen, bijv. ashogten tussen 115 en 145 meter en een rotordiameter van 110 tot 131 meter (gegevens uit de informatiekraant van de initiatiefnemers), m.a.w. tiphoogten variërend van 170 tot 210,5 meter), bij het verschijnen al verouderd.
- er wordt niet adequaat ingegaan op de hoogspanningsleidingen en -gebouwen. In het voorbereidingsbesluit wordt wel verwezen naar artikel 20a van de Electriciteitswet 1998, dat op uitbreiding van het hoogspanningsnet betrekking heeft. Over dit aspect van het project zijn al in juni 2011 vragen gesteld, die nog steeds niet zijn beantwoord. Het is niet duidelijk of de initiatiefnemers dan wel een netbeheerder een aanvraag voor een omgevingsvergunning zullen indienen.

De mededeling in de Notitie Windpark DMOM onder R15 (blad 120) dat er geen besluit is genomen om de RCR-regeling van toepassing te verklaren is naar mijn mening onjuist, in elk geval onvolledig. Reeds op 8 juli 2010 heeft de toenmalige Minister van Economische Zaken geantwoord op verzoeken om toepassing RCR op windproject Veenkoloniën van Duurzame Energieproductie Exloërmond en Raedthuys Windenergie B.V. In de brieven (die nagenoeg woordelijk hetzelfde luiden) van genoemde minister aan laatstgenoemde organisaties staat: "Bij deze spreek ik mijn bereidheid uit om in overleg met u en andere betrokkenen de rijkscoördinatie-regeling (RCR) in te zetten voor de realisatie van dit project."

Gelet op de rechtsgevolgen die voortvloeien uit deze brieven aan resp. Duurzame Energieproductie Exloërmond en Raedthuys Windenergie en hetgeen onder de punten 1 tot en met 5, in het bijzonder onder de punten 1 en 3, in deze brieven is vermeld, is er naar mijn mening van een besluit sprake. Vervolgens hebt u daadwerkelijk uitvoering aan die bereidheid gegeven door - kort gezegd - de initiatiefnemers jarenlang een voorrangspostie te geven. Eerst bijna vijf jaren na het uitspreken van genoemde bereidheid bent u bereid om met de bewoners die toch tot de direct betrokkenen gerekend mogen worden in overleg te treden door het instellen van een Omgevingsraad. Gelet op de fase waarin de besluitvorming zich nu bevindt komt dit als mosterd na de maaltijd over.

In genoemde brieven aan Duurzame Energieproductie Exloërmond en Raedthuys Windenergie staat onder punt 3: "Tevens bent u in eerste instantie verantwoordelijk voor het verkrijgen van draagvlak voor dit project." Vanzelfsprekend hebt u als ministers uw eigen verantwoordelijkheid voor dit aspect van het project en dient u m.i., als u een dergelijke voorwaarde stelt, na te gaan of de initiatiefnemers het verkrijgen van draagvlak serieus nemen. Onder R3 van de Notitie Windpark DMOM staat dat de betrokken initiatiefnemers hier oog voor hebben. Uit feiten leid ik af dat dit niet het geval is. Ik noem u:

- jarenlang is er op de website van Duurzame Energieproductie Exloërmond (de website die vooraf is gegaan aan de in de Notitie Windpark DMOM onder R9 genoemde website www.drentsemondenooftermoer.nl) geen nieuws gepubliceerd. Dit geldt ook voor de website van Raedthuys Windenergie B.V.
- aan participatie is nauwelijks iets gedaan. De bijeenkomsten waarop medewerkers van De Windvogel voorlichting gaven, werden slecht bezocht en zijn door de bewoners niet gewaardeerd.
- op laatstgenoemde website werd vermeld dat er huis-aan-huis een nieuwskrant was bezorgd. Ik had deze krant niet ontvangen en uit navraag bleek dat dit ook voor andere bewoners gold, terwijl er tegenover onze woningen windturbines zijn gepland. Ook in Stadskanaal is bij de bewoners die direct invloed van de geplande windparken zullen gaan ondervinden geen nieuwskrant bezorgd.
- met uw (minister van Economische Zaken) brief van 3 februari jl. hebt u de initiatiefnemers onder de aandacht gebracht dat het van belang is dat zij de mogelijkheden voor financiële participatie verder uitwerken. Bijna vier maanden later is er voor zover mij ik heb kunnen nagaan nog geen enkele concrete activiteit ontplooit om aan uw verzoek tegemoet te komen. In de reeds genoemde nieuwskrant wordt in een bericht de uitwerking van de financiële participatie weer naar de toekomst verschoven.
- uit de uitspraken van de heer H. ten Have, voorman van Duurzame Energieproductie Exloërmond, in een interview met de kop 'Draagvlak is geen heilig moeten' in het Dagblad van het Noorden van 23 mei jl. (bijlage 3) blijkt m.i. duidelijk hoe de heer Ten Have over het verkrijgen van draagvlak denkt.

De reeds genoemde indicatieve kaart van 150 MW verdeeld over 50 molens van 3 MW in een opstelling van zeven lijnen wordt zonder enige toelichting gepubliceerd. Deze kaart, waarvan opsteller en datum niet zijn vermeld, heeft kennelijk de basis gevormd voor de kaart Gebieden voorbereidingsbesluit. Opvallend is het - naar mijn mening nergens op gebaseerde - verschil in de schaalgrootte, resp. 0 tot 6 km en 0 tot 4 km, die op beide kaarten is vermeld.

De indicatieve kaart is kennelijk afgeleid van de door Pondera Consult vervaardigde kaart met een schaalgrootte van 1 : 40.000, waarop de windposities, de LOFAR zones en de 3 Gebiedsvisie gebieden zijn afgebeeld. Ook deze kaart is niet gedateerd.

De op de website www.ruimtelijkeplannen.nl gepubliceerde kaart kent weer een andere schaal, t.w. 1 km/1 mi, en een andere wijze van aanduiding van de gebieden voorbereidingsbesluit. Bij deze kaart is vermeld: planstatus vastgesteld 2015-05-01 en type plan voorbereidingsbesluit. Ik leid hier uit af dat het voorbereidingsbesluit kennelijk op 1 mei 2015 is vastgesteld.

Al eerder zijn kaarten met nog weer een andere schaal (1 : 33.000 en 1 : 50.000) door Pondera Consult uitgebracht. Uit de gang van zaken blijkt dat genoemde kaarten uiteindelijk zullen moeten

leiden tot een kaart c.q. kaarten voor het inpassingsplan. Het is elementair dat op kaarten de gegevens van de opsteller en de datum worden vermeld. Met bovenomschreven handelwijze wordt het vergelijken van kaarten en in het bijzonder het feitelijk in de omgeving nagaan van de op de kaart vermelde informatie voor de burger onnodig moeilijk gemaakt.

In een tot de bewoners van de Drentse veenkoloniën gerichte publicatie in het huis-aan-huis-blad Week In Week Uit staat: "Als het ontwerp-inpassingsplan, het milieuonderzoek en de ontwerp-vergunningen afgerond zijn worden deze gelijktijdig ter inzage gelegd." De informatie over de procedure die gevolgd zal worden schiet naar mijn mening ernstig tekort. Ik wijs u op twee aspecten:

- a. Op grond van het bepaalde in artikel 28, eerste lid, van de Wet ruimtelijke ordening dient de gemeenteraad voor het vaststellen van een inpassingsplan te worden gehoord. U maakt niet duidelijk of dit horen vóór het vaststellen van het ontwerp-inpassingsplan zal plaats vinden dan wel of dit eerst daarna zal gebeuren.
- b. Volgens de Regeling omgevingsrecht, waarin o.m. de indieningsvereisten voor de aanvraag van een omgevingsvergunning zijn opgenomen, dienen aanvragen voor een omgevingsvergunning te worden getoetst aan een vastgesteld bestemmingsplan c.q. (rijks)inpassingsplan. Ik attendeer u in het bijzonder op het bepaalde in artikel 2.3 van deze regeling. Uit uw mededeling blijkt niet of bedoelde aanvragen al zijn ingediend dan wel dat deze vóór het opstellen van de ontwerp-vergunningen dienen te zijn ingediend en ter inzage zullen worden gelegd. Dit geldt te meer daar in de tekst onder R12 (zie blad 120 van de Notitie Windpark DMOM) staat dat de initiatiefnemer uiteindelijk bepaalt welk merk en type windmolen wordt gekozen. Ik wijs ook op hetgeen ik hierboven over hoogspanningsinstallaties heb opgemerkt. Naleving van deze bepaling is in het bijzonder van belang gelet op het bepaalde onder 1.3.3. Marges in bouwvergunningen voor windturbines in de memorie van toelichting op de Crisis- en herstellwet. Een kopie van de tekst voeg ik bij (bijlage 4). Ik attendeer u er op dat in de informatiekrant van de initiatiefnemers onder de kop "Wat voor molens komen er?" staat: 'in de loop van 2017 wordt bepaald welke windmolens we gaan bouwen.'
- c. De bewoner wordt volgens deze mededeling na het ter inzage leggen van ontwerp-inpassingsplan, milieueffectrapportage en ontwerp-vergunningen geconfronteerd met het feit dat hij een ontwerp-(omgevings)vergunningen moet toetsen aan een ontwerp-(rijks)inpassingsplan. Het toetsen van een ontwerp aan een ontwerp zal naar mijn mening tot grote onzekerheid inzake de definitieve uitkomst leiden. Wordt na het indienen van zienswijzen eerst het inpassingsplan vastgesteld en vervolgens de vergunningen aan dit inpassingsplan getoetst dan wel worden beide ontwerpen tegelijkertijd op elkaar afgestemd waarbij het mogelijk is het inpassingsplan aan te passen aan de gewenste inhoud van de vergunning(en)? Het gegeven dat u meer dan vier jaren nodig hebt gehad om tot genoemde milieueffectrapportage en ontwerp-inpassingsplan, alsmede ontwerp-vergunningen, te komen staat in geen enkele redelijke verhouding tot de termijn van zes weken die voor het indienen van een zienswijze geldt. U zult zich er wel op beroepen dat de termijn van zes weken wettelijk is vastgelegd. U kunt belanghebbenden enigszins tegemoet komen door op ruime schaal het pakket documenten direct bij het ingaan van de termijn van inzagelegging in gedrukte vorm ter beschikking te stellen.

Tot slot:

In de Notitie Windpark DMOM staat onder verwijzing naar de rijkscoördinatieregeling (RCR): "Uitgangspunt daarbij is dat dit niet mag gaan ten koste van de zorgvuldigheid."

Uit bovenstaande blijkt naar mijn mening duidelijk dat u wel ten koste van de zorgvuldigheid, in het bijzonder met betrekking tot het overleg met en de voorlichting aan de bewoners als direct betrokkenen bij het project windpark De Drentse Monden Oostermoer, hebt medegewerkt aan de realisatie van de plannen van de initiatiefnemers die u - ik herhaal het - bevoorrecht hebt behandeld en in het verdere verloop van de procedure nog zult behandelen. Het mogelijk instellen van een Omgevingsraad compenseert het laatste niet.

Het doet mij, gelet op mijn leeftijd (78 jaar) geen deugd u het verwijt te maken dat u in strijd met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur hebt gehandeld en naar ik inschat nog zult handelen. Uw handelen heeft mij tot het indienen van deze klacht genoodzaakt.

Ik verzoek u vriendelijk de ontvangst van deze klacht te bevestigen.

Hoogachtend,

C. van G

Een afschrift van deze klacht stuur ik aan:
de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
en
de Nationale Ombudsman.

bylage 1

Kopie gemaakt op
22-05-2015

Ministerie van Economische Zaken

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

Directoraat-generaal
Energie, Telecom &
Mededinging
Directie Energie en
Duurzaamheid

Bezoekadres
Bezuilenhoutsedijk 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Factuuradres
Postbus 16180
2500 BD Den Haag

Overheidsidentificatienr
0000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ez

Datum
Betreft Voorbereidingsbesluit Windpark Drentse Monden en Oostermoer

Besluit

De Minister van Economische Zaken

en

De Minister van Infrastructuur en Milieu

Overwegende dat:

- het wenselijk is te voorkomen dat in het gebied dat op Nederlands grondgebied bestemd zal worden voor het voorgenomen windpark 'De Drentse Monden - Oostermoer' met bijbehorende voorzieningen op het grondgebied van de gemeenten Aa en Hunze en Borger-Odoorn, zich ruimtelijke ontwikkelingen voordoen die het gebied minder geschikt maken voor de verwezenlijking van die bestemming;
- hiertoe in de Wet ruimtelijke ordening de mogelijkheid wordt geboden een voorbereidingsbesluit te nemen;

Gelet op de artikelen 3.3 en 3.7 in samenhang met artikel 3.28, tweede lid, en artikel 3.35, tweede lid, van de Wet ruimtelijke ordening en artikel 20a, van de Elektriciteitswet 1998;

Besluiten:

Artikel 1

1. Te verklaren dat voor het gebied zoals aangegeven op de verbeelding in de bijlage bij dit besluit een inpassingsplan als bedoeld in artikel 3.28, eerste lid, van de Wet ruimtelijke ordening wordt voorbereid. Het inpassingsplan wordt opgesteld ten behoeve van het bestemmen van een windpark met bijbehorende voorzieningen op het grondgebied van de gemeenten Aa en Hunze en Borger-Odoorn.

Ons kenmerk
DGEM-ED / 15055019

Uw kenmerk

Bijlage(n)

De RCR-procedure

De procedure van de Rijkscoördinatieregeling (RCR) kent een vast verloop.

1. Publicatie Kennisgeving voornemen en ter inzagelegging concept Notitie Reikwijdte en Detail (ook wel startnotitie)

Hierop wordt een **Inspraakperiode** gestart (hierbinnen kunnen zienswijzen worden ingediend) en wordt een inloopavond georganiseerd. In dezelfde periode brengt de Commissie voor de MER advies uit over de startnotitie.

Op basis van de zienswijze en het advies van Commissie voor de MER wordt de startnotitie eventueel aangepast.

2. Vaststelling definitieve notitie Reikwijdte en Detail

In de definitieve notitie ligt vastgelegd wat en in welke mate wordt onderzocht in de Milieueffectrapportage. Hierin worden de milieueffecten van het project in kaart gebracht. In dezelfde periode worden ook de vergunningaanvragen opgesteld en ingediend.

3. Opstellen en uitvoeren milieueffectrapportage
4. Opstellen en indienen vergunningaanvragen

Als de milieueffectrapportage is afgerond worden de ontwerpvergunningen, het ontwerp inpassingsplan en de milieueffectrapportage ter inzage gelegd.

5. Ter inzagelegging ontwerpvergunning, ontwerp inpassingsplan en milieueffectrapportage

Wederom wordt een **Inspraakperiode** gestart en wordt een inloopavond georganiseerd. Gedurende deze periode kunnen zienswijzen worden ingediend en geeft de Commissie voor de MER opnieuw advies.

6. Definitief inpassingsplan en definitieve vergunningen liggen ter inzage

Op basis van de zienswijzen en het advies van de Commissie voor de MER worden het inpassingsplan en de vergunningen definitief gemaakt. Hiertegen kan in beroep worden gegaan.

7. Uitspraak Raad van State

Dagblad van het Noorden 23-05-2015

'Draagvlak is geen heilig moeten'

„Ik heb er alle vertrouwen in dat we in 2018 bezig zijn met de bouw van het windpark.” Harbert ten Have, voorman van de Stichting Duurzame Energieproductie Exloërmond, zegt het zonder aarzeling. „Want wat is het alternatief? Dit is een geschikt gebied. Als de windmolens hier niet komen, dan moeten ze in een minder geschikt gebied komen te staan. Wat schieten we daar mee op?” De stichting is een van de drie initiatiefnemers voor twee windparken in Borger/Odoorn en Oostermeer.

Zijn windmolens niet altijd van invloed op de omgeving, waar ze ook staan?

„Dat is zo en dat is niet te vermijden. Maar moeten we dan het beleid van Tweede Kamer maar gewoon naast ons neerleggen? Op Nederlandse schaal behoren de Veenkoloniën tot de betere gebieden voor de inrichting van windparken. Laten we nu gewoon accepteren dat dat zo is, anders komen we er niet uit. Iedereen vindt het vanzelfsprekend dat we onze energiebehoeftes moeten veranderen en dat windparken daar onderdeel van zijn. Maar als de windmolens in de buurt komen, dan is het niet zo vanzelfsprekend meer. Dan kun je maar beter concreet zijn en zeggen: dit gaat het worden en zo gaan we het doen.”

Is het hebben van voldoende draagvlak niet een vereiste voor de bouw van windparken?

„Dat is een lastige vraag. Wij willen als initiatiefnemers graag invulling geven aan het beleid. Goede dingen doen. Het creëren van zoveel mogelijk draagvlak is altijd welkom, maar is het een heilig moeten? Nee, maar we doen wel ons uiterste best. Of we op dat vlak succesvol zullen zijn, weet ik nog niet. Als we er niet in slagen een zeker draagvlak te creëren, ligt dat dan aan ons of aan de omstandigheden?”

Als blijkt dat het draagvlak niet groter wordt,

Harbert ten Have

heeft dat dan ook effect op de plannen?
„Kan ik niet zeggen.”

Volgens het ministerie van Economische Zaken komt er een Omgevingsraad. Waarom en wie komen daarin?

„Het instellen van een Omgevingsraad is een mogelijkheid. Vinden wij prima, maar we willen zoets niet opdringen. Als mensen aangeven dat ze liever op een andere manier betrokken zijn, is dat ook prima. Waar het ons om gaat, is dat we met de omgeving in gesprek gaan. Over de wijze waarop mensen, organisaties en bedrijven willen worden geïnformeerd, hoe ze bij het windpark betrokken willen worden en ja, ook hoe ze er voordeel van kunnen hebben. Daar willen wij graag afspraken over maken.”

Uit de MEMORIE VAN TOELICHTING bij een wijziging VAN DE CRISIS- EN HERSTELWET

renovatieprojecten te versnellen – waarbij in het bijzonder wordt gedacht aan de renovatie van bruggen – zal artikel 1.11 van het Bouwbesluit 2003 zo worden gewijzigd dat het niveau bestaande bouw van toepassing is op verbouwactiviteiten. Een voorstel tot wijziging van het Bouwbesluit 2003 zal in het verlengde van deze wet in procedure worden gebracht. De grondslag voor deze wijziging is artikel 2 van de Woningwet.

1.3.3 Marges in bouwvergunningen voor windturbines

In de bouwpraktijk ontstaan regelmatig knelpunten doordat bij de bouw wordt afgeweken van de (aanvraag om) bouwvergunning. In sommige gevallen wordt dit opgelost door de jurisprudentie, waaruit blijkt dat een afwijking al meermalen is toegestaan als sprake is van een "ondergeschikte wijziging van de aanvraag". Aanvragers om bouwvergunning blijken niettemin behoefte te hebben aan zogenoemde marges in die aanvraag, waarbij al op voorhand bijvoorbeeld niet de precieze hoogte van een bouwwerk wordt aangegeven, maar de marge waarbinnen die hoogte mag liggen. De wetgever heeft hier echter niet voor gekozen, wat blijkt uit het Besluit indieningsvereisten aanvraag bouwvergunning. Dat besluit verlangt dermate gedetailleerde gegevens, dat voor een aanvraag met marges geen plaats is.

Er wordt geen wijziging op dit punt voorgesteld. In de eerste plaats is bijzonder moeilijk te bepalen welke marges op zichzelf geoorloofd zijn en welke niet. Het trekken van grenzen daarbij is per definitie arbitrair. Wat is als "ondergeschikt" te beschouwen en wat niet meer? Bovendien kan voor elk soort bouwwerk een bepaalde eenmaal gekozen marge verschillend uitpakken. Zo zou bij een vlaggenmast een marge van een hoogte tussen 35 en 40 meter, mits dit verschil als gering is gekenschetst, zonder meer acceptabel kunnen zijn. Maar als bij een windturbine een dergelijke marge wordt gehanteerd, is al snel niet meer duidelijk op welk type windturbine, en in het verlengde daarvan op welk type mast, gondel, rotorbladen en toe te passen installaties de aanvrager doelt. Daarmee is geen sprake van een concreet bouwplan, hoe gering de marge op het eerste gezicht ook moge zijn. Deze en andere verschillende gevolgen van marges vallen niet voor elk type bouwwerk afzonderlijk te regelen.

1.4 Rechtsbescherming

Om de projecten waarop deze voorgestelde Crisis- en herstelwet ziet juridisch mogelijk te maken, moet vrijwel altijd een aantal besluiten als bedoeld in artikel 1:3 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: de Awb) worden genomen. Te denken valt aan planologische besluiten, vergunningen en dergelijke. Tegen deze besluiten kan doorgaans bij de bestuursrechter beroep worden ingesteld. Soms is dit beroep in eerste en enige aanleg bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State of - in een enkel geval - het College van Beroep voor het bedrijfsleven. Als hoofdregel kan echter eerst beroep worden ingesteld bij de rechtbank (artikel 8:1 van de Awb). Tegen de uitspraak van de rechtbank is vervolgens hoger beroep mogelijk, veelal bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, (artikel 37 van de Wet op de Raad van State) maar - alweer in een enkel geval - bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven (artikel 20 van de Wet bestuursrechtspraak bedrijfsorganisatie).

